

Funda Demirin, Tia Seppäsen ja Ida Tammisen sekä 29 muun valtuutetun aloite lihan ja maitotuotteiden käytön vähentäminen Vantaan kaupungin hankinnoissa

VD/2244/00.02.00.03/2026

Funda Demiri, Tia Seppänen ja Ida Tamminen sekä 29 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaa on kaupunkistrategiassaan 25–29 sitoutunut edistämään hallitusti kasvavan kaupungin asukkaiden ja luonnon hyvinvointia taloudellisesti, sosiaalisesti sekä ekologisesti kestäväällä tavalla. Lihan ja maitotuotteiden käytön vähentäminen Vantaan kaupungin hankinnoissa on strategian mukaisesti taloudellisesti järkevää, parantaa huoltovarmuutta, tukee ilmasto- ja luontotavoitteita, edistää asukkaiden terveyttä sekä huomioi moninaisia eettisiä näkökulmia. Kasvipohjaisen ruokatarjoilun suosiminen vahvistaa kokonaisvaltaisesti kaupungin kestävyyttä multikriisien keskellä.

Puolet parempaa -kampanjan tekemä tutkimus on osoittanut, että puolittamalla eläinperäisten tuotteiden käyttöä voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä. Kasvisruoka kannattaa 2025-selvityksen mukaan Vantaa voisi mahdollisesti säästää reilut miljoona euroa vuodessa, kun puolet kunnan julkisten hankintojen lihasta korvataan pääosin kotimaisilla kasviproteiineilla.

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää säästöpotentiaali lihan ja maitotuotteiden osuuden vähentämisessä omissa ruokahankinnoissaan sekä suunnitelmallisesti lisätä suhteessa kasvipohjaisten vaihtoehtojen hankintaa sekä tarjontaa kaikissa kaupungin ruokapalveluissa.

Helsingin kaupunki on päättänyt puolittaa liha- ja maitotuotteiden hankinnat kaupungin ruokapalveluissa vuoteen 2030 mennessä. Selvitystyössä Vantaan kaupungin tulee tarkastella Helsingin kaupungin tekemät selvitykset ja niistä saadut kokemukset.

Tavoitteena tulee olla lihan ja maitotuotteiden käytön asteittainen vähentäminen tietopohjaisesti, strategian mukaiset taloudelliset, sosiaaliset ja ekologiset hyödyt edellä.

Perustelut

1. Taloudelliset säästöt ja kustannustehokkuus

Useissa kunnissa, mukaan lukien Helsinki ja Vantaa, on tarkasteltu ruokapalveluiden kustannusrakennetta. Kasvipohjaiset raaka-aineet, kuten palkokasvit, viljat ja kausivihannekset, ovat usein edullisempia kuin liha ja maitotuotteet. Ruokavalikoiman painopisteen siirtäminen näihin voi tuottaa merkittäviä säästöjä pitkällä aikavälillä ilman, että ravitsemuksellinen laatu heikkenee. Lisäksi kustannusvaihtelut ovat kasvipohjaisissa tuotteissa usein maltillisempia kuin eläinperäisissä tuotteissa.

2. Huoltovarmuus ja ruoantuotannon resilienssi

Globaalit kriisit, kuten pandemiat ja geopoliittiset jännitteet, ovat osoittaneet ruokajärjestelmän haavoittuvuuden. Kasvipohjainen ruokatuotanto on resurssitehokkaampaa ja vähemmän riippuvaista tuontipanoksista, kuten rehusta ja energiasta. Lisäämällä kasvipohjaisen ruoan osuutta Vantaa voi vahvistaa omaa huoltovarmuuttaan ja tukea kestävämpää, paikallisempaa ruokajärjestelmää.

3. Ympäristökestävyys ja ilmastotavoitteet

Vantaan kaupungilla on kunnianhimoiset ilmasto- ja ympäristötavoitteet. Ruokapalvelut ovat merkittävä osa kaupungin ilmastovaikutuksia sekä ympäristökädenjälkeä. Lihan ja maitotuotteiden tuotanto vaatii moninkertaisesti maa- alaa sekä vettä ja aiheuttaa huomattavasti enemmän kasvihuonekaasupäästöjä kuin kasvipohjainen ruoka. Näiden käytön vähentäminen tukee siksi suoraan kaupungin ilmastotavoitteita sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.

4. Terveellisyys ja hyvinvointi

Ravitsemussuositukset korostavat kasvipainotteisen ruokavalion hyötyjä. Lisäämällä kasvipohjaisia vaihtoehtoja kouluissa, päiväkodeissa ja henkilöstöravintoloissa edistetään kuntalaisten terveyttä ja ehkäistään kansansairauksia. Tämä voi pitkällä aikavälillä vähentää myös terveydenhuollon kustannuksia.

5. Eläinten oikeudet ja eettiset näkökulmat

Kaupungin hankinnoissa on syytä huomioida myös eettiset kysymykset. Eläintuotantoon liittyy merkittäviä eläinten hyvinvointiin liittyviä haasteita. Vähentämällä eläinperäisten tuotteiden käyttöä kaupunki voi toimia vastuullisesti ja edistää eettisesti kestävämpää ja oikeudenmukaisempaa kulutusta lähellä ja kaukana.

Siksi esitämme, että kaupunki:

- Selvittää lihan ja maitotuotteiden hankintojen vähentämisen säästöpotentiaalin
- Laatii suunnitelman lihan ja maitotuotteiden käytön asteittaisesta vähentämisestä kaupungin ruokapalveluissa.
- Lisää kasvipohjaisten ruokien tarjontaa siten, että ne ovat houkuttelevia, ravitsevia ja helposti saatavilla.
- Asettaa mitattavat tavoitteet hankintojen ilmasto- ja kustannusvaikutuksille osana ympäristöohjelmaa.”

Kaupunginvaltuusto 23.3.2026 § 16

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Funda Demirin, Tia Seppäsen ja Ida Tammisen sekä 29 muun valtuutetun aloite lihan ja maitotuotteiden käytön vähentäminen Vantaan kaupungin hankinnoissa